

IŠSAUGOKIM SENOLIŲ PALIKIMĄ

Auklėtoja Ingrida Mėkelienė

Kiekvieną mūsų tautosaka lydėjo nuo mažų dienų – sėmėmės išminties iš patarlių, skaitėme pasakas, dainavome liaudies dainas, lavinome tartį greitakalbėmis ar minėme mįsles. Tautosaka padeda ugdyti vaiko kalbą, artistišumą, muzikalumą, literatūrinius bei socialinius vaiko gebėjimus, padeda jam visapusiškai bręsti.

Lopšelio- darželio „Liepaitė“ pedagogės įvairių veiklų metu stengiasi panaudoti kuo daugiau tautosakos elementų. Vaikams menamos mįslės, minklės, mokoma patarlių ir priežodžių, paukščių balsų pamėgdžiojimų, linksmų pasierzinimų, žaidinimų, liaudies žaidimų bei ratelių. Visose grupėse prieš miegą vaikai klauso pasakų, lopšinių. Ir nereikia tada jokių prašymų- vaikų akelės pačios ima merktis beklausant sekamos pasakos ar tylios lopšinės.

Mūsų įstaigoje didelis dėmesys skiriamas etnokultūriniam vaikų ugdymui, todėl nusprendėme vienos grupės tėveliams pateikti nedidelę anketą apie tautosakos panaudojimą šeimose ugdant savo vaikus. Buvo užduoti 5 klausimai. Į anketos klausimus atsakė 12 tėvų. Štai kaip pasiskirstė atsakymai.

1. Ar sekate pasakas vaikams?

1-2 kartus per savaitę pasakų klausosi trys vaikai; 2-3 kartus- penki vaikai; 4 kartus –vienas vaikas ir trims vaikams pasakos nesebamos.

2. Ar dainuojate vaikams lopšines, klausotės įrašų prieš miegą?

1-2 kartus per savaitę lopšinės dainuojamos penkiems vaikams; 2-3 kartus vienam vaikui; 4-5 kartus- dviems vaikams, kasdien- vienam vaikui ir neliūliuojami prieš miegą lopšinėmis trys vaikai.

3. Ar menate su vaikais mįsles, minkles?

Į šį klausimą teigiamai atsakė tik vienas iš tėvų, likusieji atsakė neigiamai.

4. Ar žaisdami su vaiku naudojate mylavimus, kykavimus, erzinimus bei kitokius smulkiosios tautosakos elementus?

10 „ne“ ir 2 „taip“ atsakymai parodė, kad tėveliai beveik nenaudoja šio žanro tautosakos elementų.

5. Ar manote, kad lietuvių liaudies tautosakos naudojimas turi teigiamos įtakos vaiko ugdymui(si)?

„Taip“ atsakė 11 tėvelių ir „ne“ - 1.

Taigi, anketų rezultatai - ne tautosakos naudai. Tikėtina, kad panašių anketavimo rezultatų būtume sulaukę ir kitose grupėse, todėl nusprendėme tėvams pateikti lankstinuką. Jame trumpai papasakojome apie įvairių tautosakos elementų naudą vaiko ugdymui(si). Tikimės, kad jį perskaitę, tėvai pradės savo mažyliams dažniau sekti pasakas, dainuoti lopšines, minti mįsles bei naudoti kitus smulkiosios tautosakos elementus ugdydami savo vaikučius.

Tautosaka – puiki priemonė bendrauti, žaidžiant ir kuriant stiprinti ryšius tarp kartų. Liaudies dainų dainavimas, mįslių minimas, įvairūs lietuvių liaudies žaidimai padeda šeimoms stiprinti tarpusavio ryšį. Juolab, kad toks laisvalaikio praleidimas yra daug prasmingesnis nei besaikis sėdėjimas prie televizoriaus, kompiuterio ar planšetės. Kiek džiaugsmo vaikučiui suteikia įvairūs kykavimai,

mylavimai. Mįslių ir minklių minimas lavina loginį mąstymą, taigi ir matematinius gebėjimus. O ką bekalbėti apie pasakų sekimą ar lopšinių dainavimą savo mažyliams prieš miegą. Tylus, ramus mamos balsas nuramina vaikutį, leidžia jam jaustis saugiam ir mylimam. Mielos mamos, nebijokite dainuoti lopšinių savo vaikams, net jei manote, kad neturite gražaus balso ar klausos. Jūsų vaikučiui vis tiek jos bus pačios gražiausios - juk dainuoja mama.

Svarbiausia, naudodami tautosakos elementus vaiko ugdyme, mes ne tik supažindiname vaiką su mūsų tautos etnokultūriniu paveldu, bet ir padedame jį išsaugoti.